

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI**

QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

Ro'yxatga olindi:

№ 180

2022 yil "28" 08

**"QISHLOQ XO'JALIK TEXNIKALARIGA
FIRMAVIY TEXNIK SERVIS KO'RSATISH"**

fanining

ISHCHI O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	600000 - Xizmatlar sohasi
Ta'lim sohasi:	610000 - Xizmat ko'rsatish sohasi
Ta'lim yo'nalishi:	5610600 - Xizmat ko'rsatish texnikasi va texnologiyasi (qishloq xo'jalik texnikasiga xizmat ko'rsatish bo'yicha)

Qarshi - 2022

Fanning ishchi o'quv dasturi Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti Kengashining 2022-yil 24-avgustdagi 1-sonli yig'ilishida tasdiqlangan namunaviy dasturi asosida ishlab chiqildi.

Tuzuvchi:

Alikulov S.R. "Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash va servis"
kafedrası professori, texnika fanlari doktori

Fanning ishchi o'quv dasturi "Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash va servi" kafedrası yig'ilishida (bayon № 1 94 avgust 2022 y.), Muhandislik texnikasi fakulteti Uslubiy komissiyasida (bayon № 1.98 avgust 2022 y.) va institut Uslubiy Kengashida (bayon № 1 2902 2022 y.) muhokama etilgan va o'quv jarayonida foydalanishga tavsiya qilingan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i

Sh. Turdiyev

Fakultet Uslubiy Komissiyasi raisi

E. Eshdavlatov

Kafedra mudiri

Z.L. Botirov

I. O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

Mamlakatimiz Prezidenti va Respublika hukumatining kator Farmon va Qarorlari bilan qishloq xo'jaligini yanada rivojlantirish, resurstejamkor, raqobatbardosh texnika va texnologiyalarni joriy etish va pirovardida sohada tayyor, eksportbop mahsulotlari bilan dunyo bozorida munosib o'rin egallash belgilanib qo'yildi.

Shu bois, qishloq xo'jaligida mamlakatimizda va xorijda ishlab chiqarilayotgan yuqori unumli traktor va qishloq xo'jalik mashinalarining salmog'i oshib bormoqda. Zamonaviy xorij texnikalari ko'p miqdordagi qimmatbaho va murakkab qism hamda detallardan tuzilganligi bilan mavjud texnikalardan farq qiladi. Bu esa, o'z navbatida, ularning texnik resursidan foydalanishning dolzarbligini oshiradi, shu sababdan ham texnik holata sifatini boshqaruvchi omil bo'lgan tashxislash (diagnostika) ning, ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatishdagi o'rni, roli va ahamiyati yuksalib bormoqda.

Zamonaviy murakkab qishloq xo'jalik texnikalarining asosiy qismi Hissadorlik mashina-traktor parklari (HMTP), va Muqobil mashina-traktor parklari (MMTP) da jamlangan, lizing va kredit hisobiga ularni fermerlar ham sotib ola boshladi.

Yuqoridagilarni hisobga olib "Xizmat ko'rsatish texnikasi va texnologiyasi" bakalavriat ta'lim yo'nalishi talabalariga zamonaviy traktor, kombayn va qishloq xo'jalik mashinalariga xizmat ko'rsatish sohasiga oid bilimlarni egallash, ularga xizmat ko'rsatish mahoratini oshirish va ishlarni tashkil qilish yo'naltirishga karatilgan.

II. O'quv fanining maqsad va vazifalari

O'quv fanining maqsadi - zamonaviy qishloq xo'jalik texnikalariga firmaviy texnik xizmat ko'rsatishdan iborat.

O'quv fanining vazifasi - zamonaviy murakkab qishloq xo'jalik texnikalariga firmaviy servis markazlarida va hissadorlik mashina-traktor parklarida zamonaviy diagnostika, texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishlarini to'g'ri, sifatli tashkil etish va bajarish mexanizmlarini shakllantirish.

Fan bo'yicha talabalarining bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi:

- texnikalarga firmaviy servis ko'rsatish tizimining markazlari, HMTP korxonalaridagi firmaviy texnik servis (FTS) bo'limlari, ularning asosiy vazifalari va uslublarini bilish;
- traktor va murakkab qishloq xo'jalik mashinalarini servishga qabul qilish jarayonlarini mukammal bilish va ish faoliyatida qo'llash;
- firmaviy servis ko'rsatish jarayonlarida (qabul qilish, diagnostika, texnik xizmat kursatish va ta'mirlash kismalari) foydalanilayotgan zamonaviy jihoz,

uskunalardan foydalanishni bilish va qo'llash;

- bir turdagi hamda turli rusumdagi texnikalarni tashxislash, texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishlarini tashkillashtirish, soddalashtirish hamda ularning tannarxini pasaytirish usullarini bilish.

“Qishloq xo‘jalik texnikalariga firmaviy texnik servis ko‘rsatish” fani bo‘yicha ma‘ruza mashg‘ulotlarning mavzular va soatlar bo‘yicha taqsimlanishi:

Umumiy o‘quv soati - 128 soat

Shu jumladan:

Jami auditoriya soatlari - 58 soat

Ma‘ruza - 30 soat

Amaliy - 28 soat

Mustaqil ta'lim - 70 soat

<i>No</i>	Mavzu, bo‘lim nomi	Ma‘ruza	Amaliy	Tajriyua	Mustaqil ish
1	Kirish. Fan to‘g‘risida tushuncha. Firmaviy texnik servis (FTS)ning tarixi, ahamiyati, rivojlanishi. Xorijiy mamlakatlarda firmaviy texnik servisning holati.	2	2		8
2	FTSni amalga oshiruvchi subektlar , ularning tuzilishi va moddiy-texnika bazasi. FTS markazlarining tasniflari. Dilerlik korxonalar, ularning asosiy vazifalari. Qishloq xo‘jaligida FTS tizimi (texnika ishlab chiqaruvchi - servis ijrochisi - servis buyurtmachi) ning tarkibi, vazifalari.	2	2		8
3	Firmaviy texnik xizmatini tashkil etish. Texnikani ishlab chiqaruvchi firma (zavod) ning muhandislik Markazi. Markazning “Texnik servis” xizmat ko‘rsatish korxonasining tarkibi, vazifalari. Markazning “O‘quv markazi”, Texnik xizmat ko‘rsatishni tashkil etish bo‘limi, Ta'mirlash - foydalanish bo‘yicha yo‘riqnomalar va meyoriy hujjatlar. Firmaviy texnik servis bilan shug‘ullanuvchi subektlar tarkibi va vazifalari.	4	4		8

4	Firmaviy texnik servisning xizmatlar majmuasi. Xaridorlar va servis xizmatidan foydalanuvchilar talab-ehtiyojlari, to'lov qobiliyati, mijozlarni axborot va ma'lumotlar bilan tezkor ta'minlash ("onlayn"), maslahat xizmati, foydalanuvchilarni mashina, ehtiyot qism va jihozlar bilan ta'minlash, mashinani sotuvga tayyorlash, mashina-traktor agregatlarni tashxislash, TXK va T ishlarini bajarish, foydalanuvchilarga mashina-traktor agregatlar va jihozlardan foydalanish qoidalarini o'rgatish, ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatishning moddiy-texnik bazasini yaratish.	4	2		8
5	Firmaviy texnik servisdagi dilerlik xizmati. Dilerlik xizmatining vazifalari. Diler tashkilotiga qo'yilgan asosiy talablar. Dilerlik xizmatining tamoyillari. Texnikalar marketingi.	4	4		6
6	Zamonaviy traktorlarga texnik xizmat ko'rsatish va detallarini ta'mirlash. TTZ-100, MTZ-1221, Magnum, MX-135 g'ildirakli, Rossiya mamlakati korxonalarida ishlab chiqarilayotgan zamonaviy zanjirli traktorlariga firmaviy texnik servis usullarida xizmat ko'rsatishni tashkil etish.	4	4		6
7	G'alla kombaynlarga texnik xizmat ko'rsatish va detallarini ta'mirlash. Rossiyaning g'alla kombayni ishlab chiqaruvchi korxonalarining "Niva", "Kolos", "Sibiryak", AQSH va Germaniyaning "Keys", "Klaas" g'alla kombaynlariga firmaviy texnik servis usulida texnik xizmat ko'rsatish, mexanizm va detallarini ta'mirlash.	4	2		8
8	Paxtani terish va paxta hosilini tashish mashinalariga texnik xizmat ko'rsatish va detallarini ta'mirlash. O'zbekistonda ishlab chiqarilayotgan MX-1,8, xorijdan keltirilayotgan	2	4		6

	“Keys”, “Djon-Dir” paxta terish mashinalariga texnik xizmat ko‘rsatish, mexanizm va detallarini ta‘mirlash. TTZ ning 2-PTS-4, PTS-5, PTS-6 tirkamalari, xorijning “Djon-Dir” paxta terish mashinasi tomonidan shakllangan paxta rulonlarini tashishga mo‘ljallangan transport vositasiga texnik xizmat ko‘rsatish va detallarini ta‘mirlash.				
9	O‘ziyurar, murakkab zamonaviy qishloq xo‘jalik mashinalariga texnik xizmat ko‘rsatish va detallarini ta‘mirlash. Zamonaviy yem-xashak, makkajo‘xori, ildiz mevali o‘simlik mahsulotlarini yig‘ishtirish, murakkab, kombinatsiyalashgan mashinalarga firmaviy texnik servis ko‘rsatish, mexanizm va detallarini ta‘mirlash.	2	2		6
10	Mamlakatimizda firmaviy texnik servisini rivojlantirish istiqbollari. Klaster tizimini rivojlanishi yangi, yuqori samarali qishloq xo‘jalik texnikalarini yaratishi, ushbu tizimga xorij texnika va texnologiyalarini qo‘llanishi firmaviy texnik servisi markazlarini ko‘payishi va sifatli xizmat ko‘rsatishni taqozo etadi.	2	2		6
	Jami:128 soat	30	28		70

ASOSIY QISM

Ma‘ruza mashg‘ulotlari

1-ma‘ruza. Kirish. Fan to‘g‘risida tushuncha. Firmaviy texnik servis (FTS)ning tarixi, ahamiyati, rivojlanishi. Xorijiy mamlakatlarda firmaviy texnik servisning holati.

2-ma‘ruza. FTSni amalga oshiruvchi subektlar, ularning tuzilishi va moddiy-texnika bazasi. FTS markazlarining tasniflari. Dilerlik korxonalar, ularning asosiy vazifalari. Qishloq xo‘jaligida FTS tizimi (texnika ishlab chiqaruvchi - servis ijrochisi - servis buyurtmachi) ning tarkibi, vazifalari.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Aqliy hujum, blits, ajurali arra, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1-A4, Q1-Q11.

3-ma'ruza. Firmaviy texnik xizmatini tashkil etish. Texnikani ishlab chiqaruvchi firma (zavod) ning muhandislik Markazi. Markazning "Texnik servis" xizmat ko'rsatish korxonasining tarkibi, vazifalari. Markazning "O'quv markazi", Texnik xizmat ko'rsatishni tashkil etish bo'limi, Ta'mirlash - foydalanish bo'yicha yo'riqnomalar va meyoriy hujjatlar. Firmaviy texnik servis bilan shug'ullanuvchi subektlar tarkibi va vazifalari.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Aqliy hujum, blits, ajurali arra, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1-A4, Q1-Q11.

4-ma'ruza. Firmaviy texnik servisning xizmatlar majmuasi. Xaridorlar va servis xizmatidan foydalanuvchilar talab-ehtiyojlari, to'lov qobiliyati, mijozlarni axborot va ma'lumotlar bilan tezkor ta'minlash ("onlayn"), maslahat xizmati, foydalanuvchilarni mashina, ehtiyot qism va jihozlar bilan ta'minlash, mashinani sotuvga tayyorlash, mashina-traktor agregatlarni tashxislash, TXK va T ishlarini bajarish, foydalanuvchilarga mashina-traktor agregatlar va jihozlardan foydalanish qoidalarini o'rgatish, ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatishning moddiy-texnik bazasini yaratish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Aqliy hujum, blits, ajurali arra, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1-A4, Q1-Q11.

5-ma'ruza. Firmaviy texnik servisdagi dilerlik xizmati. Dilerlik xizmatining vazifalari. Diler tashkilotiga qo'yilgan asosiy talablar. Dilerlik xizmatining tamoyillari. Texnikalar marketingi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Aqliy hujum, blits, ajurali arra, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1-A4, Q1-Q11.

6-ma'ruza. Zamonaviy traktorlarga texnik xizmat ko'rsatish va detallarini ta'mirlash. TTZ-100, MTZ-1221, Magnum, MX-135 g'ildirakli, Rossiya mamlakati korxonalarida ishlab chiqarilayotgan zamonaviy zanjirli traktorlariga firmaviy texnik servis usullarida xizmat ko'rsatishni tashkil etish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Aqliy hujum, blits, ajurali arra, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1-A4, Q1-Q11.

7-ma'ruza. G'alla kombaynlarga texnik xizmat ko'rsatish va detallarini ta'mirlash. Rossiyaning g'alla kombayni ishlab chiqaruvchi korxonalarining "Niva", "Kolos", "Sibiryak", AQSH va Germaniyaning "Keys", "Klaas" g'alla

kombaynlariga firmaviy texnik servis usulida texnik xizmat ko'rsatish, mexanizm va detallarini ta'mirlash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Aqliy hujum, blits, ajurali arra, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1-A4, Q1-Q11.

8-ma'ruza. Paxtani terish va paxta hosilini tashish mashinalariga texnik xizmat ko'rsatish va detallarini ta'mirlash. O'zbekistonda ishlab chiqarilayotgan MX-1,8, xorijdan keltirilayotgan "Keys", "Djon-Dir" paxta terish mashinalariga texnik xizmat ko'rsatish, mexanizm va detallarini ta'mirlash. TTZ ning 2-PTS-4, PTS-5, PTS-6 tirkamalari, xorijning "Djon-Dir" paxta terish mashinasi tomonidan shakllangan paxta rulonlarini tashishga mo'ljallangan transport vositasiga texnik xizmat ko'rsatish va detallarini ta'mirlash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Aqliy hujum, blits, ajurali arra, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1-A4, Q1-Q11.

9-ma'ruza. O'ziyurar, murakkab zamonaviy qishloq xo'jalik mashinalariga texnik xizmat ko'rsatish va detallarini ta'mirlash. Zamonaviy yem-xashak, makkajo'xori, ildiz mevali o'simlik mahsulotlarini yig'ishtirish, murakkab, kombinatsiyalashgan mashinalarga firmaviy texnik servis ko'rsatish, mexanizm va detallarini ta'mirlash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Aqliy hujum, blits, ajurali arra, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1-A4, Q1-Q11.

10-ma'ruza. Mamlakatimizda firmaviy texnik servisini rivojlantirish istiqbollari. Klaster tizimini rivojlanishi yangi, yuqori samarali qishloq xo'jalik texnikalarini yaratishi, ushbu tizimga xorij texnika va texnologiyalarini qo'llanishi firmaviy texnik servisi markazlarini ko'payishi va sifatli xizmat ko'rsatishni taqozo etadi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Aqliy hujum, blits, ajurali arra, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1-A4, Q1-Q11.

**“Qishloq xo‘jalik texnikalariga firmaviy texnik servis ko‘rsatish”fani
bo‘yicha ma’ruza mashg‘ulotining kalendar rejasi**

№	Mavzular nomi	Soat
1	Kirish. Fan to‘g‘risida tushuncha.	2
2	FTSni amalga oshiruvchi subektlar	2
3	Firmaviy texnik xizmatini tashkil etish.	4
4	Firmaviy texnik servisning xizmatlar majmuasi.	4
5	Firmaviy texnik servisdagi dilerlik xizmati.	4
6	Zamonaviy traktorlarga texnik xizmat ko‘rsatish va detallarini ta‘mirlash.	4
7	G‘alla kombaynlarga texnik xizmat ko‘rsatish va detallarini ta‘mirlash.	4
8	Paxtani terish va paxta hosilini tashish mashinalariga texnik xizmat ko‘rsatish va detallarini ta‘mirlash.	2
9	O‘ziyurar, murakkab zamonaviy qishloq xo‘jalik mashinalariga texnik xizmat ko‘rsatish va detallarini ta‘mirlash.	2
10	Mamlakatimizda firmaviy texnik servisini rivojlantirish istiqbollari.	2
	Jami:	30 soat

Fanning amaliy mashg‘ulotlari mazmuni. Firmaviy texnik servisning ahamiyatli belgilari. Firmaviy texnik servisning tarkibi. Tuman miqyosida firmaviy texnik servisni tashkil etish tartibi va qoidalari. Firmaviy texnik servis korxonasida g‘ildirakli va zanjirli traktorlarga texnik xizmat ko‘rsatish va mexanizmlarini ta‘mirlashni o‘tkazish tartibi. G‘alla kombaynlarga xizmat ko‘rsatishda firmaviy texnik servis korxonasida bajariladigan ishlar. Respublikamiz va xorij davlatlarda ishlab chiqarilayotgan va foydalanilayotgan paxta terish mashinalariga firmaviy servis korxonalarida bajariladigan ishlar. O‘ziyurar, murakkab qishloq xo‘jalik mashinalariga firmaviy servis korxonasida bajariladigan ishlar. Qishloq xo‘jalikda foydalanilayotgan yuklash-tushirish va tashish transport vositalariga firmaviy servis korxonalarida xizmat ko‘rsatish tartibi. Klaster tizimida qishloq xo‘jalik

mahsulotlarni yetishtirish, qayta ishlashda qo'llanilayotgan texnikalarga firmaviy texnik servisni tashkil qilish. Firmaviy texnik servis tizimida diler korxonalarni tashkil qilish va ulaning tasnifi. Mamlakatimizda firmaviy servis tizimining rivojlanish istiqbollari.

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha

ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlarni uyushtirish bo'yicha tavsiya qilinadigan taxminiy mavzular:

1. Firmaviy texnik servisning ahamiyatli belgilari.
2. Traktorlarga FTS tizimining tavsiflari.
3. Falla kombayniga FTSda bajariladigan ishlar.
4. Paxta terish mashinalariga FTSda bajariladigan ishlar.
5. O'ziyurar, murakkab qishloq xo'jalik mashinalariga FTSda bajariladigan ishlar.
6. Qishloq xo'jalik transport vositalariga FTSda bajariladigan ishlar.
7. Qishloq xo'jalik mahsulotlarini Klaster tizimining texnikalariga FTSni tashkil qilish.
8. FTS tizimida diler korxonalarining tasnifi.

Amaliy mashg'ulotlar zamonaviy axborot texnologiya jihoz va uskunalari bilan ta'minlangan auditoriyada bir akademik guruhda o'tkaziladi. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanishi maqsadga muvofiq.

“Qishloq xo'jalik texnikalariga firmaviy texnik servis ko'rsatish” fani bo'yicha amaliy mashg'ulotlarning kalendar rejasi

№	Mavzu nomi	Soat
1	Firmaviy texnik servisning ahamiyatli belgilari	2
2	Traktorlarga FTS tizimining tavsiflari	4
3	Falla kombayniga FTSda bajariladigan ishlar	4
4	Paxta terish mashinalariga FTSda bajariladigan ishlar	4
5	O'ziyurar, murakkab qishloq xo'jalik mashinalariga FTSda bajariladigan ishlar	2
6	Qishloq xo'jalik transport vositalariga FTSda bajariladigan ishlar	4

7	Qishloq xo'jalik mahsulotlarini Klaster tizimining texnikalariga FTSni tashkil qilish	4
8	FTS tizimida diler korxonalarining tasnifi	4
	Jami:	28 s

MUSTAQIL TA'LIM TASHKIL ETISHNING SHAKLI VA MAZMUNI

№	Mustaqil ish mavzularining nomi	Soat
1	Toshkent traktor zavodida ishlab chiqarilayotgan traktorlarga firmaviy texnik servisni tashkil qilish.	20
2	G'alla kombaynlariga (turlari va rusumlari bo'yicha) firmaviy texnik servisni tashkil qilish va bajariladigan ishlar.	15
3	Paxta terish mashinalariga (turlari va rusumlari bo'yicha) firmaviy texnik servisdan bajariladigan ishlar.	15
4	O'zagromashservis" Assosatsiyasi Hissadorlik MTP, Muqobil MTP va ta'mirlash zavodlarida firmaviy texnik servisni tashkil qilish.	10
5	O'zbekistonda zamonaviy qishloq xo'jalik texnikalariga (turlari va rusumlari bo'yicha) firmaviy texnik servisning istiqbollari.	10
	Jami:	70 soat

Mustaqil o'zlashtirish mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlanadi va taqdimot qilish tavsiya etiladi. Shuningdek, talabalar tomonidan fanga oid bajarilayotgan ilmiy tadqiqot ishlar natijalari bo'yicha ilmiy maqola, ilmiy ma'ruza tayyorlab taqdimot qilishlari mumkin.

Dasturning informatsion-uslubiy ta'minoti

Mazkur fanni o'qitish jarayonida O'zbekiston Respublikasining qishloq xo'jaligiga oid qonunlari, Prezident Qarorlari va Farmonlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Qarorlari, chet el va respublikamizda nashr etilgan adabiyotlar, elektron adabiyotlar, virtual laboratoriyalar, turla slaydlar, ilmiy jurnallardagi

maqolalar, ma'ruza matnlari, fan bo'yicha o'quv-uslubiy majmualar hamda Internet materiallardan foydalaniladi.

III.Fan bo'yicha talabalar bilimini baholash va nazorat qilish mezonlari

Talabalar bilimini nazorat qilish Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan tavsiya etilgan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar o'zlashtirishini baholash tizimi to'g'risida"gi N i z o m (*O'z.R. OO'MTVning 2017 yil 14 avgustdagi 87-02-2642-sonli xati bilan tavsiya etilgan*) asosida bosqichma-bosqich amalga oshiriladi.

Ushbu Nizomga muvofiq fan bo'yichao'quv semestri davomida ikki turdagi, ya'ni, oraliq va yakuniy nazoratlar o'tkaziladi.

Oraliq nazorat – semestr davomida modulli tizim asosida o'quv dasturining tegishli (fanning bir necha mavzularini o'z ichiga olgan) bo'limi tugallangandan keyin, talabaning bilim va amaliy ko'nikma darajasini aniqlash va baholash maqsadida yozma, og'zaki, test shaklida o'tkaziladi. Oraliq nazorat bir semestrda ikki (yoki bir) marta o'tkaziladi va shakli (yozma, og'zaki, test va hokazo) hamda soni o'quv faniga ajratilgan umumiy soatlar hajmidan kelib chiqqan holda belgilanadi

Yakuniy nazorat – semestr yakunida muayyan fan bo'yicha nazariy bilim va amaliy ko'nikmalarni talabalar tomonidan o'zlashtirish darajasini aniqlash maqsadida tayanch tushuncha va iboralarga asoslangan "Yozma ish" shaklida o'tkaziladi. Ilmiy Kengash qarori bilan yakuniy nazorat og'zaki, test va boshqa shakllarda ham o'tkazilishi mumkin.

Talabalarning fanni o'zlashtirishi 5 ballik tizimda baolanadi.

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi namunaviy mezonlar (keyingi o'rinlarda namunaviy mezonlar deb yuritiladi) tavsiya etiladi:

5 (a'lo) baho:

xulosa va qaror qabul qilish;
ijodiy fikrlay olish;
mustaqil mushohada yurita olish;
olgan bilimlarni amalga qo'llay olish;
mohiyatini tushunish;
bilish, aytib berish.

4 (yaxshi) baho:

mustaqil mushohada yurita olish;
olgan bilimlarni amalga qo'llay olish;
mohiyatini tushunish;
bilish, aytib berish;
tasavvurga ega bo'lish.

3 (qoniqarli) baho:

mohiyatini tushunish;
bilish, aytib berish;
tasavvurga ega bo`lish.

2 (qoniqarsiz) baho:

dasturni o`zlashtirmaganlik;
fanning mohiyatini bilmaslik;
aniq tasavvurga ega bo`lmaslik;
mustaqil fikrlay olmaslik.

ADABIYOTLAR

Rahbariy adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoni. 2017 yil, 7 fevral.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining ”Oliy ta’lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” gi qarori, 2017 yil, 20 aprel.
3. Karimov I.A. Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch.-Toshkent.: Ma’naviyat, 2008.

Normativ - huquqiy hujjatlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Konstitusiyasi. – Toshkent, O‘zbekiston, 2011.
2. O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida” qonuni.
3. O‘zbekiston Respublikasining “Kadrlar tayyorlash milliy dasturi to‘g‘risida” gi qonuni.

Asosiy adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha harakatlar strategiyasi to‘g‘risida. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 2017 yil 7 fevral.
2. Qishloq xo‘jaligi ishlab chiqaruvchilarga mexanizatsiya va servis xizmatlarini ko‘rsatish samaradorligini oshirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Qarori, 2018 yil 29 may.
3. Zamonaviy texnik xizmat ko‘rsatish va ta’mirlash korxonalarini tashkil etish va texnologik jihozlash bo‘yicha qo‘llanma. SH.U.Yo‘ldoshev, YO.B.Xoliyorov, M.N.Olmosov, A.CH.Ergashev, Z.SH.Sharipov. Toshkent, 2011, 132 b.
4. M.Toshboltayev. R. Rustamov, Z. Seytimbetova. Qishloq xo‘jalik mashinalariga firmaviy texnik servis ko‘rsatish tizimining matematik va statistik modellari. Toshkent, Fan, 2011, 153 b.

Qo‘shimcha adabiyotlar

1. Varnakov V.V., Strelsov V.V. i dr. Texnicheskiy servis mashin selskoxozyaystvennogo naznacheniY. M, Kolos, 2001, 253 s.
2. Yuldoshev Sh.U. Mashinalar ishonchliligi va ta’mirlash asoslari. Toshkent, Uzbekiston. 2006, 694 b.
3. Kopilov B.M., Puxovitskiy F.N. Texnicheskoye obslujivaniye i remont gusenichnqx traktorov. M. Gosagropromizdat. 1990, 160 s.
4. Alikulov S.R., Olmosov M.N. Texnik xizmat ko‘rsatish texnikasi. O‘quv qo‘llanma, Qarshi, 2019, 534 b.

5. Romanovich J.A., Kalachev S.L. Servisnaya deyatelnost. Uchebnik, M. Dashkov i K, 2006,93 s.

6. Sukhpal Singh. Agricultural Machinery Industry in India. A study of Grown. Market Structure and Buseness Strategies. Ahmedabad, 380015, 2009, 262 p.

7. Alikulov S.R., Olmosov M.N. Texnik xizmat ko'rsatish texnikasi va texnologiyasi. 1- va 2- qismlar. O'quv qo'llanma. Qarshi,2017, 200, 300 b.

8. Alikulov S.R., Olmosov M.N. Texnik xizmat ko'rsatish texnikasi. O'quv qo'llanma. "VORIS-NASHRIYOT", Qarshi,2020, 534 b.

9. Shoobidov SH.A., Irgashev A. Traktorlar va qishloq xo'jalik mashinalari texnik servisi va ularni ta'mirlash. 1- va 2- qismlar. O'quv qo'llanma. Toshkent, ToshDTU. 2010, 144 b. va 160 b.

10. S.R.Alikulov, R.X.Chorshanbiyev. Traktor va qishloq xo'jalik texnikasi detallarini qayta tiklash metodlari. Qarshi,2021. 128 b.

11. S.R.Alikulov Qishloq xo'jalugi texnikalariga firmaviy texnik servis ko'rsatish. Darslik. Qarshi,2021. 148 b.

Internet manbalari

WWW bilim.uz ; WWW ziyo.edu.uz ; WWW google.com;

WWW clase.com; WWW caseih.com; WWW newholland.com;

WWW yahoo.ru ; WWW agromasina.com.

